

РОЖДЕСТВЕНСКО СЛОВО

„Който е изтрил сквернотата, нека я отхвърли и така чист да се докосне до чистия Младенец Христос, Лежащ в ясли и Очистващ глъбините на сърцата.”¹

(Миней, 22 декември по църковния календар, канон на повечерието, песен шеста, втори тропар).

Възлюбени в родилия се Богомладенец братя и сестри,
чеда на Светата Православна Църква!

Да благодарим на Триединия Бог, че ни удостои да пристъпим в духовния чертог на днешния празник. Измина попрището на предпразничния пост. Измина време, през което Църквата ни зовеше да изтрием полепналата по нас греховна сквернота, да я отхвърлим, та очистени да се докоснем до чистия Младенец Христос. О, тия думи не са красива метафора, не са просто религиозен зов за нравствена обнова, обвит в словесната тъкан на църковната поезия! Богослужебните текстове са наистина поетично, но не мечтателно, не душевно, а живително духоносно слово, молитвено богословие на Църквата; те разкриват духовни истини, осветяват глъбините на човешкото битие, насочват нашия вътрешен взор към сърцевината на живота ни.

Разбираме ли ние, че Рождеството на нашия Спасител не е празник в предметен, обредно-битов, или пък смътен религиозно-психологически

¹ Скверну кто оттеръ, да отвержеъ, и тако Христу чистъ чистому да прикоснется младенцу, въ яслехъ лежащу, и глубину сердцеъ очищающу.

смисъл, а е дълбинен призив на Църквата да се приобщим съкровено към тайната на благочестието, към тайната на нашето спасение – „Бог се яви в плът” (1 Тим. 3:16)? Разбираме ли, че за да се приобщим дори в най-малка мяра с тази тайна, потребно е да изтрием и отхвърлим сквернотата си? Съзнаваме ли, че тази сквернота са не само сторените грехове, но най-вече самото влечение към греха, склонността ни да се влюбваме в греха, който е противоположен, чужд на нашето създадено от Бога естество, макар и паразитно сраснал се с него? Ето, молитвеното богословие на Христовата Църква благовести: „Към себе си се въздигни, човеко, бъди нов вместо стар, празнувай обновяването на душата си, докато е път времето на живота ти... И такъв плод принеси за празника, като се променяш с добра промяна”.² Да се въздигнем към себе си, да се променим с добра промяна – но как? Като чисти се докоснем до чистия Младенец Христос. Чисти – като отхвърлим сквернотата на греха, като се възпротивим срещу скритата или явна любов към греха, като зажаднеем за чистота; чисти, като се изпълним с вяра, че чистият, безпомощен наглед Младенец, Лежащ в яслите, е предвечен и всемогъщ Бог, Който Единствен може да очисти дълбината на сърцето ни. А нашето сърце според израза на свети Макарий Велики е необятна бездна. В него по думите на същия свети отец „са всички скрити обиталища на порока..., там [в сърцето] има неравни и криви пътища, пропасти, но там е също и Бог, там са Ангелите, там е животът и царството, там са светлината и апостолите, там са съкровенията обители на благодатта...” Това мощно слово на египетския светилник разсича плитките ни понятия за живот и смърт, за грях и добродетел, за порок и чистота, пръсва мъглата, която обгръща пъплиците по земята наши мисли, чувства и желания и ни въздига към

² Миней, 13 септември, „Слава” на хвалитните стихирни.

нас самите, към боголикия смисъл на собствената ни личност. Но това слово, както и всяко богоозарено слово ще даде плод при едно условие – ако – отново по думите на свети Макарий – „с правдолюбива мисъл” го изпълняваме на дело, а не се вгълбяваме в него до тънкости, като бягаме от духовната бран. Встъпим ли в нея без малодушие и боязън, ще вкусим плода от словото, ще усетим колко обилна светлина, надежда за нас и любов към нас, людете струят от днешния празник. Христос се ражда, за да ни възроди, просвети, очисти, спаси не символично, не преносно, а същински, до последните гълбини на сърцето ни, на ума, душата и тялото ни. Да, тъкмо с тази цел – заради нас, заради всеки един от нас и заради всички ни заедно – „днес се ражда от Дева Този, Който с ръката Си държи цялото творение, с пелени се повива Този, Който по Съществуото Си е непристъпен Бог³...”, в бедни ясли лежи Единородният Син видим като човек... И ние пеем: Троице Свята, спаси душите ни”.⁴ На Него Единия в Троица Бог – Отец, Син и Дух Свети подобава чест, поклонение, слава и благодарение сега и всякога, и в безкрайността на бъдещия век. Амин!

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

†Триадицкий епископ Фотий

³ Миней, 25 декември, стихира глас 6 на шестия час.

⁴ Миней, 25 декември, тропари глас 6 на третия час.